

L. U. F. 128

Jag är född i Gigaend, Hjälsungs församling.
Min föreläsa ärde $\frac{1}{2}$ mantal, som förde 3-4
kor, gissar och höns. Skattel var i två ringar.
Min morfar hade byggt det och de bodde där
så länge de levde. Vår familj bestod av min
myster och jag. En myster föddes och efter
far hade emigrerat, men avled kort därefter.

Farfar var född i Bergs socken och farman
kom från Berg. Morfar kom också från
Berg, men mormor från Hjälsungs.
Både morfar och farfar var lantbrukare.
Så även min far.

Min far var född 1844 och hade varit i Amer-
rika några år innan han gifte sig och det
var i början på 80-talet.

Han kom hem för att baka på. Min mor

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

18/10-66

L. U. F. 128.

mor träffade honom vid byrån en söndag.
Det blev förälskelse, och de gifte sig 1881.

De första som emigrerade från vår bygd
var min far, som hette Johanna Svensson,
Johanna Magnusson, Johanna Eckerström samt
Joel i Boa. Jag har aldrig hört något an-
nat namn på honom. Alla var gifte.
De åkte över för att tjäna pengar. Någon
av dem stannade bara ett år, emigrerade
något längre. Min far kom aldrig
tillbaka.

De första åren han var borta så kom det
både brev och pengar. Far kunde inte skriva
utan hans syster som också hade rest ut
skötte brevskrivningen.

En dag kom det brev till mor från fadern
att far skulle vänta hem pengar. Hon skul-

L.L.F. 128.

be omhögga det hela. Men det kom ingen
brev eller pengar. Tråkigt den dagen höll vi
aldrig något mer. Trots iöriga efterforsk-
ningar av min mor i både Bocksk och
utländsk press, förblev han försvunnen.
Vi tror att han blev lånad på sina pengar
och mördad.

Jag var bara ett år när far råkade. Därför
kan jag aldrig komma tillrätta honom. Men
när han jag kunde min levnad, ofta und-
rat om hans öde.

Han led om att när far råkade andra
gängen, miste de ha tillit, kopp sked,
gaffel och kniv med, samt en filt.
Den del mist miste de ha med sig gjöl-
va på överresan.

Den egentliga orsaken varför far sköte han

L. U. F. 128.

Första gången, var att hans bror, vilken också
hade emigrerat, blev sjuk i astma. Han
måtte åka hem igen och fick följa med
sina vänner.

Vad först fick vi hämta i Hälsoberg.
Vad söndag var man gick till kyrkan.
Kunde hon inte gå själv hade hon andra
frågor efter amerikanska. Det blev alltid
ett mycket svar.

1903 gifte man om sig. Vi hade lyckats
att vi ska att få en barn i huset.
Allt som behövde göras fick vi hjälpa
till med. Många gånger blev arbetet för
svårt för oss.

En egen dröm var att få ett semester-
hus vi efter han var borta av, och kunde
som en gård till Hälsoberg, men vi var i

L.U.F. 128.

Amerika.

Vi tillhörde Svenska Statbyrån. Mor
läste oss att hon pågick: "Det är den enda
sann han hjälpa oss; gittad hon ofta
min amerikanska köjare sedan när
jag gick i skolan. Jag minns att det en
gång kom en svensk-amerikanska på
kost. Han hade så fina kläder. Kom
man bara till Amerika gick det att bli
så så fin. För mig var Amerika para-
diset.

Jag fick plats på gästgivergården i Vrig-
stad. Där var jag i fyra år. Jag sparade
för att få ihop till en amerikabild
1904 reste jag tillrannans med en man-
lig kusin. Vi åkte upp till Göteborg. Där
vi kom till agenten. Talade han om att

L. 4. F. 128.

vi hade tur. Resan kostade bara 60.-. Det
var tillighetsresa. Vi landsteg i Grimsby
i England och tog tog till Liverpool.
Där steg vi ombord på en oceanångare
och landsteg i New York. Med små
båtar tog de oss till Isles Island för
fellingning. Maten var mycket dålig på
resan. I New York fick vi köpa biljett
för att åka till Elkhart, Indiana.

Resan tog ungefär 44 timmar. Där hade
vi ett par timmars uppehåll i Buf.
falo. Min faster var bosatt i Chicago
men hon hade ordnat plats för mig hos
bekanta till henne. Det var hos en musik-
direktör. Husbondsfolket var mycket snä-
la. Men lönen var bara en och en halv
dollar i veckan. Där min faster fick veta

L.U.F. 128

Det ordnade hon plats i Chicago åt mig.
De betalade mer där. På min första
plats i Chicago stannade jag bara en
vecka. Jag fick mig plats. Den gång
hos en familj på sin person. De fick
båda barn till och de blev mycket för
svårt för mig. Tonen där var 5 dollar
i veckan. På min nya plats fick jag
i början 5 dollar, men den ökades och
var när jag slutade 10 dollar. På den
platsen stannade jag i 10 år, med
undantag att jag var i Sverige på besök
några månader.

Jag hade ju tänkt mig Amerika som
ett paradīs. Men jag kommer aldrig
när jag kom till min faste i Chicago.
att jag frögade kunde: "Härliga Amerika?"

L. H. F. 128.

Detta stuga och svarte som mötte mig
stämde inte överens med mine skrifter
om Amerika.

Min fästas hem hade jag som mitt eget
och min syster träffade jag ofta.

Russien som var med på resa, kan
berätta mig i detalj.

Jag minns att folk tyckte jag såg
så frisk ut, och så beundrade de
mitt långa hår. De hade också stort
intresse av att få höra om Sverige.
som de så lite kände till.

Skandinavier och tyskar stod högt i
kurs. Men läst tyckte amerikanerna om
svenskarna. I platsannonserna annan-
seras att svenska flickor hade
företag. Svenskarna var arbetsam-

L. U. F. 128

ma, och gjorde vad man hade den om.
För detta ansågs de dumma.

Jag tyckte gott i Sverige och några
hemsängten kände jag inte. Men hade
fått det bra secka hon gifte om sig.
Jag och min faster var medlemmar
i Sveriges Sverigediktningssällskap.

Pastor hette Göstfrid Andersson. Fröjd
i Sverige av svenska författare.
Han predikade alltid på svenska. Kirkan
hade syftning och ordnade besök.

Våra middagar hade svenska fest
i tillfälle. Det kom det lundsmå
från skilda håll. De ville att festen
så mycket som möjligt skulle likna
en svensk middag. Musiken var
dragspel och fiol. Där träffade man

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

L.U.F. 128.

bekanta, från sin egen hembygd i Torv-
ge. Deras familjer umgicks med varan-
da i mycket stor utsträckning.

Jag skrev ofta hem till mor. Min
syster skrev endast när jag bad hem-
me. Endast till jul skickade vi pengar
hem.

Efter 3½ år åkte jag hem på besök.

Jag stannade i 3 månader. Min syster
var då också med. När vi åkte
tillbaka hade vi en kaimbykorsin
med oss. Hon var kusin till mig. Hon
var bara fjorton år. På äldre dagar gifte
hon sig, och för tre år sedan blev hon änka
och flyttade till Sverige. Hon bor nu gammal
med mig.

Jag stannade i gyn år till innan jag åter-

L. U. P. 128.

vände till Sverige. Min mor blev änka.
Det bestämdes att jag skulle äka hem
och ta henne med mig. Vi hade redan
betalt pengar för hennes resa. Men hon
ville inte äka. Jag hade inte mycket att
säga på utom att jag hade henne för att
sköta min mor. Jag tyckte att hon hade
fått gå igenom så mycket lidande
genom min fars försvinnande. Det var
min plikt att göra äldre damen glad för
hennes.

Men jag längade till Amerika. För ett
par år sedan ordnades en sällskapsresa
från Långmål till Amerika. Jag följ-
de med. Men tyvärr räcker den bara
en månad. Det för kort tid för att
kunna med att häka på bekanta och

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

L.U.F. 128.

Hälsningar. Jag hade de smil i Sverige 47 år.
Men jag funderar på att än en gång åka
över.

Trots den stora utvandringen i min
hemkrets, märktes ingen stillnad.
Det fanns så mycket barn i varje familj
så det var bara bra att ha en mindre
att mätta. Det var så självklart att
barnen skulle sig sig iväg. Jag vet
att 1903 åkte 18 st från min hem-
bygd. Många hade hämtat ihop pengar
till resan, som sålades i Lättvare.

Jag antar att emigranterna ha varit
en förelöf för Sverige. Det är mycket
pengar som har kommit in i landet
från Amerika. Pengar, som skickats hem
amerikanerna, och alla de som kommit

L.U.F. 128.

fullbasta och köpt gäddor.

Många svensk-amerikanska återvändare
till Sverige som äldre. Ett man gick
i Amerika kostar pengar. Jag vet en
bekaant, som fick betala 600 dollar i
vekan på ett sjukhus. Svenskarna
har ett eget land i Chicago.

Det sociala i Amerika ligger långt
efter Sverige, trots att de på senare
år har förbättrats. När jag första gången
en kom till Chicago var negererna ett
stort problem. Det var inte riktigt att
alla gavs negerkarakterer. Men
nu är det inte längre jag är där.

Negererna beordrar ju ut sig mer och mer.
Jag vill säga min berättelse med en erin-
ran: "För man klara sig i Amerika, måste

ACC. N:R

M. 16993:/4.

L.U.F. 128.

man kunna och vilja arbeta. Det är inget
land för bortskämda människor."

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

124